

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 16 augusti 2011

953/2011

Lag

om ändring av yrkeshögskolelagen

Utfärdad i Nådendal den 12 augusti 2011

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i yrkeshögskolelagen (351/2003) 1 §, 7 § 2 mom., 8 § 2 och 3 mom., 9 § 2 mom., 13 § 1 mom., 19 § 3 mom., 20 § 1 mom., 26 a, 28, 33 och 40 §, 42 § 1 och 5 mom. samt 43 a §, av dem 7 § 2 mom., 9 § 2 mom., 13 § 1 mom., 20 § 1 mom., 42 § 1 mom. och 43 a § sådana de lyder i lag 564/2009 samt 26 a § sådan den lyder i lag 1505/2007, och
fogas till lagen nya 20 a, 20 b, 24 a, 25 a—25 d, 28 a och 28 b § som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på yrkeshögskolor som hör till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde.

7 §

Utbildningsuppgift

Tillstånd att ändra en yrkeshögskolas utbildningsuppgift i fråga om verksamhetsorterna beviljas av undervisnings- och kulturministeriet.

8 §

Målsättning

Undervisnings- och kulturministeriet ska för ett visst antal år åt gången komma överens med yrkeshögskolans huvudman och yr-

keshögskolan om vilka mål som med tanke på den nationella högskolepolitiken är av central betydelse i yrkeshögskolans verksamhet och om uppföljningen av målen samt om viktiga riksomfattande utvecklingsprojekt.

Om det inte annars är möjligt att på riksnivå eller regional nivå samordna de enskilda yrkeshögskolornas mål i fråga om volymer, kan undervisnings- och kulturministeriet bestämma det antal studerande som får inleda studier vid yrkeshögskolorna genom att ange det totala antalet nybörjarplatser, vid behov helt eller delvis särskilt för varje examen.

9 §

Utvärdering av kvaliteten

I anslutning till undervisnings- och kulturministeriet finns som ett oavhängigt sakkunnigorgan ett råd för utvärdering av högskolorna. Närmare bestämmelser om rådet utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Rektor, prorektor och den övriga högsta ledningen

Rektorn leder yrkeshögskolans verksamhet samt behandlar och avgör ärenden som gäller yrkeshögskolans interna förvaltning, om inte något annat föreskrivs i lag, i förordning av statsrådet eller undervisnings- och kulturministeriet eller i yrkeshögskolans stadgar.

19 §

Utbildningsprogram och undervisningsplaner

Undervisnings- och kulturministeriet beslutar om utbildningsprogrammen på framställning av yrkeshögskolan. Genom förordning av statsrådet föreskrivs om innehållet i ministeriets beslut. Yrkeshögskolan beslutar om utbildningsprogrammets undervisningsplaner.

6 kap.

Studerande

20 §

Behörighet för yrkeshögskolestudier

Till studier som leder till yrkeshögskoleexamen kan antas den som har avlagt eller fullgjort

1) gymnasiets lärokurs eller en examen som avses i lagen om anordnande av studentexamen (672/2005),

2) yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare studier, enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet,

3) sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen, specialyrkesexamen eller motsvarande tidigare examen som avses i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998), enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet, eller

4) utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för högskolestudier.

20 a §

Tillgänglighet och förutsättningar för antagning som studerande

En omständighet i anslutning till sökandens hälsotillstånd eller funktionsförmåga får inte vara ett hinder för antagning som studerande. Som studerande kan dock inte antas den som på grund av hälsotillstånd eller funktionsförmåga inte kan genomföra praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna, om kraven i 25 a § på säkerhet vid studierna så förutsätter och om detta hinder inte kan undanröjas med rimliga åtgärder.

I fråga om studier som avses i 25 a § ska som hinder för antagning som studerande också betraktas beslut om indragning av studierätten enligt 32 § i lagen om yrkesutbildning (630/1998), **11 § 9 punkten** i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning, 25 a § i denna lag eller 43 a § i universitetslagen (558/2009), om omständigheter som har samband med skyddet för andras hälsa och säkerhet förutsätter det.

Yrkeshögskolan ska ge den som ansöker om att bli antagen som studerande information om vilka krav på hälsotillstånd och andra förutsättningar som hänför sig till studierna.

20 b §

Tillgång till information vid antagning av studerande

Då det är fråga om studier som avses i 25 a § ska den som ansöker om att bli antagen som studerande på begäran av yrkeshögskolan lämna sådana uppgifter om sitt hälsotillstånd som behövs för bedömning av antagning som studerande samt information om beslut om indragning av studierätten.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, ett universitet och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den sökandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för antagningen som studerande.

24 a §

Rätt till trygg studiemiljö

De studerande har rätt till en trygg studiemiljö.

Yrkeshögskolan kan godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestämmelser som främjar den interna ordningen på yrkeshögskolan, ostörda studier samt tryggheten och trivseln i yrkeshögskolesamfundet.

I den ordningsstadga och andra ordningsbestämmelser som avses i 2 mom. kan det utfärdas sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som behövs för tryggheten och trivseln i yrkeshögskolesamfundet. Dessutom kan regler utfärdas om hur yrkeshögskolans egendom får hanteras samt om hur man får vistas och röra sig i yrkeshögskolans lokaler och på dess område.

25 a §

Indragning av studierätten

När studierna är förbundna med krav som hänför sig till minderårigas säkerhet eller patient- eller kundsäkerheten eller säkerheten i trafiken kan yrkeshögskolan dra in studierätten, om

1) den studerande genom att i sina studier upprepade gånger eller allvarligt äventyra någon annans hälsa eller säkerhet har visat sig vara uppenbart olämplig för praktiska uppgifter eller praktik i anslutning till studierna,

2) det är uppenbart att den studerande inte i fråga om hälsotillstånd och funktionsförmåga uppfyller förutsättningarna för antagning som studerande enligt 20 a § 1 mom., eller

3) den studerande vid ansökan om att bli antagen som studerande har undanhållit sådan information om beslut om indragning av studierätt som avses i 20 a § 2 mom. och som kunde ha utgjort hinder för antagning som studerande.

När studierna eller studierelaterad praktik i väsentlig utsträckning förutsätter arbete med minderåriga, kan yrkeshögskolan dra in studierätten om det behövs i syfte att skydda

minderåriga och om den studerande har dömts till straff för ett brott som avses i 17 kap. 18, 18 a eller 19 §, 20 kap., 21 kap. 1—3 eller 6 §, 31 kap. 2 § eller 50 kap. 1, 2, 3, 4 eller 4 a § i strafflagen (39/1889).

Innan studierätten dras in ska yrkeshögskolan i samråd med den studerande utreda den studerandes möjligheter att söka sig till någon annan utbildning. Den studerande kan med sitt samtycke överflyttas till sådan annan utbildning inom yrkeshögskolan i fråga om vilken den studerande uppfyller antagningsvillkoren.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de studier som omfattas av denna paragraf.

25 b §

Information om indragning av studierätten

Om det finns grundad anledning att misstänka att en studerande har ett hinder i anslutning till hälsotillståndet eller funktionsförmågan enligt 25 a § 1 mom. 2 punkten, kan den studerande åläggas att genomgå kontroller och undersökningar som utförs av en legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, om de är nödvändiga för att utreda den studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga. Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för kontroller och undersökningar som denna har bestämt att ska utföras.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att för bedömning av studierätten få ett skriftligt utlåtande av en av yrkeshögskolan anvisad läkare med självständig rätt att utöva yrket, av vilket framgår att den studerande har genomgått kontroll eller undersökning för utrönande av hälsotillståndet, samt en på kontrollen eller undersökningen grundad bedömning av den studerandes funktionsförmåga med anledning av de krav på hälsotillståndet som studierna ställer.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola, ett universitet och en utbildningsanordnare få sådana nödvändiga uppgifter om beslut om indragning av den studerandes studierätt och grunderna för detta som förutsätts för bedömning av studierätten.

Den studerande ska för bedömning av stu-

dierätten enligt 25 a § 2 mom. på begäran av yrkeshögskolan visa upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 3 mom. i straffregisterlagen (770/1993), om den studerande under studierna eller studierelaterad praktik ges uppgifter som i väsentlig grad förutsätter arbete bland minderåriga.

Yrkeshögskolan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av en annan yrkeshögskola få sådana nödvändiga uppgifter om pågående behandling av indragning av studierätten enligt 25 a § som förutsätts för antagning som studerande, om den studerande har sökt till yrkeshögskolan som överflyttande studerande.

Yrkeshögskolan är trots sekretessbestämmelserna skyldig att ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården sådana uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som ålagts verket och som gäller pågående behandling av indragning av studierätten enligt 25 a § samt beslut om indragning av studierätten eller överföring till annan utbildning inklusive beslutsgrunderna.

25 c §

Återställande av studierätt

Den som har fått sin studierätt indragen med stöd av 25 a § 1 mom. 2 punkten kan hos yrkeshögskolan anhålla om återställande av studierätten. Studierätten ska återställas om den sökande visar att orsakerna till indragningen av studierätten inte längre föreligger. Den studerande ska lämna yrkeshögskolan utlåtanden om sitt hälsotillstånd. Beslut om återställande av studierätten fattas av yrkeshögskolans styrelse.

Yrkeshögskolan är trots sekretessbestämmelserna skyldig att till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården lämna de uppgifter om beslut om återställande av studierätten och grunderna för beslutet som är nödvändiga för att verket ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivits för det.

25 d §

Narkotikatest

Yrkeshögskolan kan ålägga en studerande

att visa upp ett intyg över narkotikatest, om det finns grundad anledning att misstänka att den studerande är narkotikapåverkad i studierelaterade praktiska uppgifter eller praktik eller att den studerande är narkotikaberoende. En ytterligare förutsättning är att testet är nödvändigt för att klarlägga den studerandes funktionsförmåga och att den studerande sköter uppgifter som kräver särskild noggrannhet, pålitlighet, självständig omdömesförmåga eller god reaktionsförmåga och där den studerandes handlande under narkotikapåverkan eller narkotikaberoende

1) allvarligt äventyrar den studerandes eller någon annans liv eller hälsa,

2) allvarligt äventyrar säkerheten i trafiken,

3) allvarligt äventyrar skyddet eller integriteten i fråga om uppgifter som skyddas av sekretessbestämmelserna, eller

4) väsentligt ökar risken för olaga handel med och spridning av sådana ämnen som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen (373/2008) och som är i yrkeshögskolans eller i dess huvudmans eller i en praktikplats besittning.

Med intyg över narkotikatest avses ett intyg som utfärdats av en av yrkeshögskolan anvisad legitimerad yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården, av vilket framgår att den studerande har genomgått test för utvärdering av användning av sådan narkotika som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i narkotikalagen, samt en på testet grundad utredning om huruvida den studerande har använt narkotika för andra än medicinska ändamål så att den studerandes funktionsförmåga är nedsatt. Intyget ska visas upp inom en rimlig tid som utsätts av yrkeshögskolan.

Om avsikten är att kräva intyg över narkotikatest enligt denna paragraf av en studerande, ska yrkeshögskolan ha skriftliga instruktioner som har gjorts upp med aktörer inom elevvården i syfte att förebygga användningen av rusmedel och för att ingripa i missbruksproblem bland de studerande.

Yrkeshögskolan svarar för kostnaderna för intyg över narkotikatest som avses i denna paragraf.

På narkotikatestning av studerande tillämpas i övrigt vad som i 19 § i lagen om

företagshälsovård (1383/2001) föreskrivs om testning av arbetstagare.

26 a §

Uppdragsutbildning

En yrkeshögskola kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdragsutbildning*).

Uppdragsutbildning kan inte ordnas för medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller för personer som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av Europeiska unionens lagstiftning eller ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart. I fråga om dem som deltar i uppdragsutbildning tillämpas 20, 20 a och 20 b §, 22 § 4 mom. samt 25 a—25 d, 27, 28, 28 a, 28 b och 42 §.

Den undervisning som ges som uppdragsutbildning ska anknyta till det utbildningsområde som finns angivet i tillståndet för yrkeshögskolan och till det utbildningsprogram som fastställts för yrkeshögskolan. Uppdragsutbildningen får inte inverka negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som yrkeshögskolan ger. Yrkeshögskolan ska för ordnandet av uppdragsutbildningen ta ut en avgift som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen.

28 §

Disciplin

En studerande kan ges en skriftlig varning om han eller hon

- 1) stör undervisningen,
- 2) betar sig våldsamt eller hotfullt,
- 3) gör sig skyldig till fusk eller i övrigt bryter mot ordningen vid yrkeshögskolan,
- 4) vägrar att visa upp intyg över narkotikatest enligt 25 d §, eller
- 5) enligt en utredning som avses i 25 d § har använt narkotika för andra än medicinska

ändamål så att hans eller hennes funktionsförmåga är nedsatt.

Om handlingen eller försummelsen är allvarlig eller om den studerande fortsätter att uppföra sig olämpligt på det sätt som avses i 1 mom. efter en skriftlig varning, kan den studerande avstängas från yrkeshögskolan för viss tid, högst ett år.

En studerande som stör undervisningen, betar sig våldsamt eller hotfullt eller äventyrar någon annans hälsa eller säkerhet kan bli tillsagd att lämna det rum där undervisningen ges eller en tillställning som arrangeras av yrkeshögskolan. En studerande kan förvägras rätt att delta i undervisningen för högst tre arbetsdagar, om det föreligger en risk för att säkerheten för en annan studerande eller person som arbetar vid yrkeshögskolan eller i ett annat undervisningsutrymme äventyras av elevens våldsamma eller hotfulla beteende eller om undervisningen eller därtill hörande verksamhet försvåras orimligt mycket på grund av den studerandes störande uppförande.

Om en studerande vägrar att genomgå kontroller och undersökningar enligt 25 b § 1 mom. för konstaterande av hälsotillståndet, kan den studerande avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på behövliga kontroller och undersökningar. En studerande som vägrar att visa upp ett straffregisterutdrag enligt 25 b § 4 mom. kan avhållas från studierna till dess att han eller hon går med på att visa upp ett straffregisterutdrag.

28 a §

Förfarandet i ärenden som gäller indragning av studierätten samt i disciplinärenden

Beslut om indragning av studierätten fattas av yrkeshögskolans styrelse. Innan beslut om indragning av studierätten fattas ska behövlig utredning om ärendet skaffas samt den studerande ges tillfälle att bli hörd i frågan.

Beslut om skriftlig varning till en studerande fattas av yrkeshögskolans rektor och om avstängning av en studerande för viss tid av yrkeshögskolans styrelse. Innan ett ärende avgörs ska den handling eller försummelse som är orsaken till disciplinstraffet specificeras, behövlig utredning skaffas samt den studerande ges tillfälle att bli hörd i frågan.

Rektorn, en lärare och en praktikhandledare kan i fall som avses i 28 § 3 mom. handla samfällt eller var för sig, och åtgärderna ska registreras. Beslut som avses i 28 § 4 mom. ska fattas av styrelsen.

Samtidigt som beslut fattas om indragning av studierätten, avstängning för viss tid eller avhållande från studier ska det beslutas om verkställighet innan beslutet har vunnit laga kraft och om verkställighetstidpunkten.

28 b §

Hantering av känslig information

Uppgifter enligt 20 b och 25 b—25 d § om hälsotillståndet hos en studerande eller den som ansöker om att bli antagen som studerande får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om antagningen av studerande, indragning eller återställande av studierätten eller disciplinåtgärder eller ger utlåtanden i sådana frågor.

Uppgifter om en studerandes straffregisterutdrag enligt 25 a § 2 mom. får behandlas endast av dem som bereder eller fattar beslut om indragning av studierätten.

Yrkeshögskolan ska definiera de uppgifter som innebär hantering av känslig information.

Yrkeshögskolan ska förvara den känsliga informationen separat från övriga personuppgifter. Den känsliga informationen ska avföras ur registret omedelbart när det inte längre föreligger någon grund för att bevara den för de lagstadgade uppgifterna, dock senast fyra år från det att informationen fördes in i registret.

På behandlingen av personuppgifter tillämpas personuppgiftslagen (523/1999), om inte något annat bestäms i denna lag.

33 §

Projektfinansiering och resultatbaserad finansiering samt finansiering av yrkeshögskolornas gemensamma utgifter

Inom ramen för ett anslag i statsbudgeten kan undervisnings- och kulturministeriet bevilja huvudmannen för en yrkeshögskola projektfinansiering för att utveckla och stödja

yrkeshögskolans verksamhet.

Inom ramen för ett anslag i statsbudgeten kan undervisnings- och kulturministeriet bevilja huvudmannen för en yrkeshögskola resultatbaserad finansiering med anledning av att yrkeshögskolans verksamhet har varit resultatrik.

Inom ramen för ett anslag i statsbudgeten kan undervisnings- och kulturministeriet finansiera funktioner och projekt som är gemensamma för samtliga yrkeshögskolor och som stöder deras verksamhet.

40 §

Rätt att få uppgifter

När en yrkeshögskola sköter sina uppgifter har den rätt att av statliga och kommunala myndigheter få sådana statistiska uppgifter och andra motsvarande uppgifter som den behöver för att planera och organisera utbildningen.

Yrkeshögskolan ska på begäran till undervisnings- och kulturministeriet sända de uppgifter som ministeriet behöver för utvärdering, utveckling, statistikföring och uppföljning av utbildningen.

Den som har information om de studerandes hälsotillstånd och funktionsförmåga och som är nödvändig för skötseln av uppgifter, har trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut den till

1) rektorn för yrkeshögskolan och den som ansvarar för säkerheten vid yrkeshögskolan, för att garantera en trygg studiemiljö,

2) de som ansvarar för studiehandledning, för att kunna anvisa till andra studier eller stödtjänster,

3) de som ansvarar för studerandehälsovården, för att trygga de studerandes hälsa och säkerhet och för att i förekommande fall anvisa till stödåtgärder,

4) de som ansvarar för praktik, för att garantera säkerheten för de studerande samt personalen och kunderna på praktikplatsen, samt till

5) polisen och den företrädare för yrkeshögskolan som har det primära ansvaret för att utreda ett hot mot säkerheten, för att bedöma ett direkt hot mot säkerheten eller om en studerande vid bedömning av hälsotill-

ståndet konstateras utgöra en fara för andras säkerhet.

42 §

Ändringsökande

Ändring i ett beslut enligt 25 a § som gäller indragning av studierätten eller återställande av studierätten enligt 25 c § får sökas hos rättsskydds nämnden för studerande inom 14 dagar från delfäendet av beslutet och i övrigt på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ändring i ett annat beslut som en yrkeshögskola har fattat i ett förvaltningsärende får sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol inom vars domkrets yrkeshögskolan har sitt huvudsakliga verksamhetsställe, enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat föreskrivs i denna lag eller någon annanstans i lag. Besvär över beslut som gäller indragning av studierätten, återställande av studierätten och varning, avstängning för viss tid och avhållande från studier enligt 28 § ska behandlas skyndsamt.

Ett beslut om indragning av studierätten, avstängning av en studerande för viss tid eller avhållande från studier kan verkställas

Nådendal den 12 augusti 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

även om det har överklagats, om förvaltningsdomstolen eller rättsskydds nämnden för studerande inte beslutar något annat.

43 a §

Beredskapsplaner

Yrkeshögskolorna ska genom beredskapsplaner och förberedelser för verksamhet under undantagsförhållanden samt med andra åtgärder säkerställa att deras uppgifter kan skötas så störningsfritt som möjligt också vid undantagsförhållanden samt störningar och exceptionella situationer. Yrkeshögskolorna ska på begäran skicka beredskapsplanerna och lägesrapporterna över störningar och exceptionella situationer till undervisnings- och kulturministeriet.

Beredskapen övervakas av undervisnings- och kulturministeriet. Om det konstateras brister i beredskapen, kan undervisnings- och kulturministeriet ge anvisningar för hur bristerna ska avhjälpas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagens 25 a § 2 mom. tillämpas dock endast på studerande som inlett sina studier efter den 31 december 2011.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Undervisningsminister *Jukka Gustafsson*